

TERCÜME-İ AYNÜ'L-HAYAT'TA “DOĞUM” İLE İLGİLİ UYGULAMALAR

Sibel ARTAN

Sakarya Üniversitesi, Türk Dili Bölümü, Sakarya / Türkiye

Anahtar Kelimeler: Tercüme-i Aynü'l-Hayat, Doğum, Halk inanışları, Hayvan.

ÖZET

İnsan yaşamının en önemli geçiş dönemlerinden biri olan doğumla ilgili çeşitli inançlar, gelenek ve görenekler ve bunlara bağlı oluşan ritüeller şüphesiz kültürün içinde önemli bir yer teşkil ederler. Geçiş dönemlerinin başlangıcı olan doğum çevresinde oluşan halk inanışlarını 16. yüzyıl Osmanlı âlimlerinden Bâlî Efendi tarafından yazılan Tercüme-i Aynü'l-Hayat adlı eser çerçevesinde ele alınmıştır. Eser, Hayatü'l-Hayavan'ın Ömer bin Yûnus el-Hanafî el-Nahifî tarafından yapılan muhtasarının Türkçeye tercümesidir. Eserde kuşların ve hayvanların özellikleri, faydaları yanında birçok hayvanın insanla ilgili gerek fiziksel gerekse psikolojik rahatsızlıkları iyileştirici özelliklerinden bahsedilmiş, doğumla ilgili birçok uygulamaya da yer verilmiştir. Çalışmamızda eserde doğum öncesinden doğum sonrasına kadar olan doğurganlığı arttırıcı, doğum kontrolünü sağlayıcı ve doğumu kolaylaştırıcı birçok uygulama tasnif edilerek incelenmiştir.